

Társulatunk alapkövei.

5. Dallemagne (Dallmany) Johanna nővér.

Ez a nővér oly tiszta, oly mennyei volt, hogy nővértársai egyetlen egy hibát sem fedezhettek föl rajta; legföljebb azt, hogy mérhetetlen vágya volt Istennek tökéletesen szolgálni, őt mindennek fölött szeretni és egyetlen öröme volt, ha a legvisszataszítóbb betegeket ápolhatta.

Dallemagne nővér azelőtt laika kármelita apáca volt. Hogy a szeretet leánya lehessen, nehézségekkel kellett megküzdenie. Egyrészt a kármeliták szívesen bevették volna karnővéreik közé, másrészt szent Lujza is nehezen vett föl társulatába egy volt szerzetesnőt. De hivatása igazi volt s végül mégis fölvette.

Mint a Szeretet-leánya korábban kelt, mint maguk a szegények és gyakran ott állt már ajtójuk előtt, amikor ők még föl sem keltek. A szegények szolgálatában mélységes, élő hit lelkesítette. Egy alkalommal a nővérek kenyeret adtak neki a szegények számára, ő ehelyett a saját ételét adta oda és szent egyszerűséggel mondá: „A jó Istennek csak valami jót adhatunk.”

Amikor 32 éves korában elragadta a halál, csak azt az egyet sajnálta, hogy nem szolgált eleget a szegényeknek. Nem volt más vágya, csak az, hogy a jó Isten hosszabbítaná meg életét, hogy tovább szolgálhatná őket. Egy félelme volt, tudniillik az, hogy szenvedéseiben túlsok örömet érzett.

Szent Vince azt mondta róla: „Nem emlékszem, hogy csak egyszer is beszéltem vele, amikor nem épültem rajta. Lelkiismerete nagyon gyöngéd volt. Szenvédéseiben még a legjogosabb könnyebbitést is megtagadta magától. Rövid idővel halála előtt arról panaszkodott, hogy szenvedéseiben túlsok örömet érzett...”

Nanteuil-ben volt egy szegény görvélykóros leány, akitől mindenki visszahúzódott, mert bűzlő sebei miatt senki sem akarta ápolni; sőt még édesanyja sem kapott ómiatta munkát, hogy élet-szükségeiteket fedezhette volna. Végre Dallemagne nővér rájuk-talált. Napjában kétszer bekötötte a beteg sebeit, habár az undorító szag miatt többször majdnem elájult. Mikor mások ezt észrevették, akkor Dallemagne nővér azt mondta, hogy ez csak azért van, mert kevés bátorsága van hozzá.

Hitbuzgalmi lap. Megjelenik havonta, júl. - aug. kivételével. A kiadásért felel Proiszl Angela tart. fón. Felelős szerkesztő: Áronffy Ferenc tart. ig. Nyomatott az „Irgalmasnővérek Házinyomdájában” Budapest. Felelős vezető; Laiszky Jenő.

Róma világosságában.

A LEGFŐBB PÁSZTOR TANÍTÁSA.

A római zárandok legelső útját a Szent Péter-bazilika felé irányítja. Miután futólag megcsodálta a pompás épület nagyszerecsőségét és összhangját, hittel és szeretettel térdel le az Apostol-fejedelem sírjánál. Összeszedett lelkében mintegy előjátékát élvezi már most a nagyszabású benyomásoknak, amelyek Rómába várnak reá.

Tekintete csakhamar a kupola magasságáig, Bramante építészeti remekének középpontjáig emelkedik fel s ott megakad a szeme egy felíráson. A felírás betűinek körülbelül öt méteres magassága és pazar megvilágítása lehetővé teszi, hogy tisztán olvashassa el jelentésüket: *Tu es Petrus et super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam et tibi dabo claves regni coelorum. — Te péter vagy, és erre a kősziklára építem majd Egyházamat. És neked adom a mennyek országa kulcsait.* (Mt. 16, 18-19.)

Az Úr Jézus e szavából — mintegy középpontból — sugárzik szét Róma egész világossága; a földi és égi világosság, az Egyház és a Pápa világossága.

Ebben az évben a Legfőbb Pásztor tanításaiból kiáradó római világosságot tesszük tanulmányunk tárgyává.

Honnét van ennek a világosságnak fénye és tisztasága?
Hol ragyog az Egyházunk és Társulatunk számára?

*
* *

I. HONNÉT VAN A LEGFŐBB PÁSZTOR TANÍTÁSAINAK TEKINTÉLYE ?

Ezek értéke elsősorban az Anyaszentegyház alapítása és a zent Péterre ruházott elsőség jogából ered. Másodsor pedig ekünk, nővéreknek, a Társulat legtisztelteméltóbb hagyománya zentelik meg.

Mi az Anyaszentegyház ?

A nagy püspök, Bossuet szerint — ki szent Vince tanítványa volt : — „az Anyaszentegyház Isten gyermekeinek összesége ; az élő Isten hadserege, birodalma, fővárosa ; temploma, trónja, szentélye, tabernákuluma. Mondjak-e még nagyobbat ? Az Egyház Jézus Krisztus maga, de a hívőkkel egyesült Jézus Krisztus, az ő misztikus testében.“

Az Üdvözítő maga választotta ki azokat, akik az ő evangéliumi művét folytassák. Mintegy túléli önmagát az erre kiválasztott egyénekben. Közli velük hatalmát, tanítását. Felruhazza őket saját tekintélyével, mintegy második énjét alkotja meg bennük : *Aki titeket hallgat, engem hallgat ; és aki titeket megvet, engem vet meg. Aki pedig engem megvet, azt veti meg, ki engem küldött.* (Luk. 10, 16.)

Ha tehát az Egyházat, a tanító Egyházat hallgatjuk, akkor Üdvözítőnket, Jézus Krisztust hallgatjuk, magát Istent hallgatjuk.

Miért kapta az új műben, az Anyaszentegyházban éppen szent Péter az elsőséget ? Szent Péter azt Jézus istenségének határozott és világos kifejezésének jutalmául kapta.

Hát ti kinek mondotok engem ? Felelvén Simon Péter, mondá : Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia. Jézus pedig felelvén, mondá neki : Boldog vagy Simon, Jónás fia ! Mert nem a test és vér nyilatkozta ki ezt neked, hanem az én Atyám, ki mennyekben vagyok. Én is mondom tehát neked, hogy te Péter vagy, és erre a kösziklára fogom építeni Egyházamat és a pokol kapui nem vesznek erőt rajta. És neked adom a mennyek országa kulcsait és amit megkötöndesz a földön, meg lesz kötvén mennyekben is ; és amit feloldandasz a földön, fel lesz oldva mennyekben is. (Mt. 16, 16-19.)

Még Péter tagadása sem akadályozta az ő csallhatatlanságának. Az Apostoloknak emberi gyengesége legyőzhetetlen erővé válik az Üdvözítő imája folytán.

Simon Simon ! íme, a Sátán kikért titeket magának, hogy megrojtájon, mint a búzát ; de én könyörögtem érted, hogy meg ne foyatkozzék hited, és te egykoron megtérvén, megerősítsd testvéreidet. (Luk. 22, 31-32.)

Péter megkísértetett tehát. El is esett ; de Jézus imája folytán újból fölkel és az Üdvözítő feltámadása után reabízta bárányait és juhait. Hármastagadását pedig szeretetének háromszoros megvallásával teszi jóvá.

A mi Péterünk a Szentséges Atya, az Apostolfejedelem utóda. És mi hisszük, hogy az Egyházban övé az elsőség s övé a dogmatikai csallhatatlanság.

Társulatunk keletkezésétől fogva mindenkor erősen vallotta ezt a hitét. Szent Vince mindig egész különös tisztelettel, szinte azt mondhatnók, áhitattal viseltetett az Egyház legfőbb Pásztorára iránt. Szépen kifejezi ezt missióspapjaihoz intézett egyik beszéde :

„Kinek tartozunk engedelmisséggel ? Szabályaink elsőnek Szentséges Atyánkat, a római pápát említik. Ő az összes keresztények közös atyja, az Anyaszentegyház látható feje, Jézus Krisztus helytartója, szent Péter utódja. Engedelmisséggel tartozunk tehát neki különösen mi, akik arra vagyunk hivatva, hogy a népet is engedelmisségre tanítsuk, saját példánk nyomán, lelkünk Legfőbb Pásztorára iránt. Adjuk át tehát magunkat a jó Istennek, hogy jól engedelmeskedhessünk és jól fogadjunk el mindent, amit földi helytartója útján rendel.“

Neki mondotta az Üdvözítő szent Péter személyében : „Legeltesd az én bárányaimat, legeltesd az én juhaimat !“ És neki adta át a mennyország kulcsait. Szent Péter utódja annyira kiemelkedik a többi ember közül, hogy szinte már nem is ember. Azért az Üdvözítőt kell bennünk látnunk, s őt az Üdvözítőben.“

S vajjon a Szeretet-leánya másképpen gondolkozzék-e ?

Amikor de Marillac szent Lujza azért esdekel Vince úrnál, hogy a keletkező Társulat mindenkorai vezetését véglegesen fogadja el, nyelvezetét egészen áthatja a Pápa iránt való tisztelet. Úgy tűnik neki, hogy Üdvözítőnk Szent Vincére akarja „építeni a Társulatot“, úgy amiként Egyházát is „Szent Péter személyére építette“. És bátran föltehetjük, hogy közvetve vagy közvetlenül ő maga bírta rá az anyakirálynét, hogy 1647-ben kérvényt intézen a Pápához, hogy az ő „legfőbb tekintélyével“ támogassa szívének ezt a leghőbb kívánságát.

Egész természetesnek találja, hogy lelke eme döntő pillanatokban, amelyek a Társulat jövője felett határoznak, Róma felé forduljon s onnét várja a szükséges világosságot.

II. HOL RAGYOG LEGÉLÉNKEBBEN A LEGFŐBB PÁSZTOR TANÍTÁSAINAK FÉNYE?

Az encyklikákban ragyog legfényesebben Róma tanainak világossága.

Mit értsünk Encyklika alatt?

A szó-származtatás és eredet szerint az encyklikák egyszerű körlevelek voltak, amelyeket a püspökök intéztek híveikhez vagy más püspökökhöz. A mai gyakorlat Encyklikán kizárólag a Pápának az egész kereszténységhez intézett apostoli levelét érti. Az encyklikák nem új határozatokat hirdetnek ki, hanem olyan témákat tárgyalnak meg, amelyek az egyetemes Egyház érdekeit szolgálják.

Milyen tekintélyük van a pápai encyklikáknak?

Amikor a Szentséges Atya encyklikát tesz közzé, legtöbbször az Egyház valamelyik tanának biztos megtartásáról gondoskodik azzal, hogy mindenkire kötelező irányítást ad róla. Ebben az esetben a Pápa mint az egyetemes Egyház Tanítójának és Pásztorának hatalmával él, nem ugyan azon a legmagasabb fokon, mely az ő csalhatatlansága, hanem csak mint a tanító Egyház feje.

Igy értve a pápai encyklikák tanításait, ezek a hívők részéről nem ugyan hitbeli hozzájárulást kívánnak, — mert hiszen a legtöbbször nincs is bennük határozott hittétel — hanem az egyetemes Egyház kormányzásának tekintélyére támaszkodó áhítatos helyeslést, mely bizonyos módon a hit erényét is magában foglalja. A tiszteletteljes hallgatás magában még nem elegendő; tehát nem elég csak el nem vetni és meg nem kritizálni a kapott tanítást; az encyklikák tiszteletet és engedelmisséget kívánnak a szellem bensőséges alárendelését az Egyház tekintélyének.

Igy gondolkozzék minden igaz katolikus. Így gondolkozott és cselekedett Társulatunk is, már háromszáz év óta.

Dicsőségesen uralkodó XI. Pius pápa Őszentségének encyklikái közül ugyan nem akarunk válogatni, mert hiszen a pápai irányításokkal szemben egyforma és általános alárendeléssel tartozunk; de ez esetben leginkább azokra tereljük kedves növényeink figyelmét, amelyek a jelen idők szükségleteire és a Társulat céljára és rendeltetésére vonatkoznak.

„Ubi Arcano“

A szentszabályok első fejezete azt mondja, hogy „a főcél, melyért Isten az irgalmasnővéreket meghívta és egybegyűjtötte,

ez: szeressék és kövessék a mi Urunk Jézus Krisztust, a szeretet forrását és példaképét s szolgáljanak neki testileg s lelkileg a szegények személyében; legyenek azok akár betegek, akár gyermekek...”

A gyermekek, az ifjúság nevelése: mint legfőbb fontosságú tárgyra, erre vonatkozólag adta ki a Szentséges Atya 1922. december 23-án kelt *Ubi Arcano* kezdetű, legelső Encyklikáját.

A mai idők bajainak okait és gyógyszereit kutatva, azt állítja ez az Encyklika, hogy „olyan nevelési rendszert állítottak fel, mely az ifjúságot teljesen távol tartja Istentől és Krisztustól... Ha tehát Isten és az ő törvénye ki van zárva a nevelés programjából, el sem gondolhatjuk, mely eszközökkel bírják rá a gyermekeket, hogy kerüljék a rosszat és becsületes, tiszta életet éljenek. Annál kevésbé értjük meg, hogyan lehet ily módon a család és társadalom számára becsületes, hasznos, rendet és békét szerető egyedeket nevelni.

„Divini illius magistri“

1929. december 31-én Őszentsége, XI. Pius pápa újból fölvette és alaposan tanulmányozta az ifjúság keresztény nevelésének problémáját *Divini illius magistri* kezdetű bullájában. Ezt a pápai okiratot akarjuk a legközelebbi hónapok folyamán elemezni és tanulmányozni, hogy a jelenkor e fontos kérdéseire rávétezhessük a Vatikán hagyományos és biztos világosságát.

* * *

A Szent Péter bazilikából távozóban valamelyik boldoggá- vagy szenttéavatás alkalmával a Szeretet-leányai minden bizonynyal betértek szent Petronilla kápolnájába is, hogy ott Michel Angelo pompás *Pieta*-ja előtt ájtatoskodjanak.

Az akkor még csak 24 éves művésznék híres szoborcsoportozata a fájdalmas Szűzet ábrázolja, ki ruháinak bő ráncaival takargatja isteni Fiának lelkétől megvált testét. Annyi béke s oly világosság sugárzik a szent Szűz átlátszó vonásaiból, hogy az ember szinte megválni sem tud e remekműtől s önkéntelenül rebegi:

Ó bűn nélkül fogantatott Szűz Mária, az Anyaszentegyház Királynője és Anyja, eszközöld ki számunkra Jézus Szívével egyesült fájdalmaidnak érdemei által a kegyelmet, hogy a legfőbb Pásztorunk iránti hűségben éljünk és haljunk s az örök Róma fénylő békéje sugározzék reánk!

Seton Erzsébet asszony.*

(Ft. Souvay atyánk szavai a nővérekhez, akik Amerikából visszajövet, az Anyaházban üdvözölték.)

Kedves nővéreim egy emléket idéztek most fel lelkemben... Egy emléket, mely tényleg igen kedves nekem; Seton asszony emléket. Annak idején alkalmam volt, hogy egy kissé dolgozzam az ő boldoggáavatási perén és reményem, hogy rövid belül megérjük, hogy a Társulat egén egy újabb csillag gyűljön ki.

Világosan emlékszem, hogy amikor e célból tizenegy év előtt Európába jöttem, Rómában alkalmam volt találkozni főméltóságú Mariani úrral, aki abban az időben e pernek — az igen rosszul hangzó — „ördög-ügyvédje” hivatalát viselte. Mariani úr már néhány év előtt a jó Istenhez költözött. Ezen hivatala ellenére is igen szentéletű ember volt és mély benyomást tett rám, amikor Seton asszony perére vonatkozólag így szólt hozzám: „De hiszen ez egyike a legszebb pereknek, amelyekkel csak foglalkoztam!” És különös dolog! Utódja, főméltóságú Natucci úr, alig néhány hónapja ugyanezt a megjegyzést tette előttem. És az a bizottság, amely Seton asszony életét és erényeit történetileg vizsgálja, mindig ugyanazzal a refrain-nel végzi: Nagyszerű egy per!

November 27-én, a Csodásérem ünnepén Seton asszony sírjánál voltam. Az a tisztesség és boldogság ért, hogy nagymisést énekelhettem a Központiházban, amelyben, egész természetesen, mindenki az ő emlékével van eltelve. Annyi bizonyos, hogy az ő életében befejezett mintaképét látjuk annak, ami a Szeretet jó leánya legyen. Természetesen, a mellett amerikai is volt s ennél fogva meg voltak benne az amerikaiak különleges tulajdonságai is. Hiszen minden nemzet magán viseli különös jellegét.

S ime, mit mondott nekem éppen egy hónap előtt öexcellenciája, az Egyesült-Államok apostoli delegátusa. — Azóta kétszer is írt már ide, hogy biztosítson a boldoggáavatási per iránt tanúsított nagy érdeklődéséről s megkérjen, hogy teljes erőmmel dolgozzam rajta. Engem nem volt nehéz megtérítenie! — Azt mondta tehát nekem: „Tudja-e, miért kívánom annyira e pernek jó kimenetelét?... Azért mert ez a per különlegesen amerikai.

Néhány év előtt szenttéavattak ugyan jezsuitákat, akik vértanuhalált szenvedtek Kanada határain... de ezek franciák voltak... és nem amerikaiak...

* Az amerikai nővér-tartomány alapítója.

Egy másik per is folyamatban van: egy fiatal indián leány, Tekakvitha Katheri pere; de ez sem amerikai! — Bátorkodtam ekkor megjegyezni, hogy ez az indián leány talán minden más mai amerikaiánál amerikaibb!... „Igen, de végre is csak megérti, mit akarok mondani: Seton asszony amerikai volt abban az értelemben, amelyben most érti mindenki az amerikaiakat; azaz ősi származására nézve ugyan európai, születésére és temperamentumára nézve azonban amerikai. Ilyenek a mostani amerikaiak mind, az európaiak leszármazottjai. Azért érdeklí őket annyira ez a per, mivel Seton asszony közülök való volt.”

Megértem ezeket az érveket. Nem tudom ugyan, mi lesz a vége, kedves jó nővéreim... A legszükségesebb most, — s ezt odaát is folyton hangoztattam, — legjobban kellene most csodák. Amikor majd csodákat mutathatunk fel, a per azonnal úgy halad előre, mintha kérékeken járna. A csoda ugyanis a jó Isten akaratának a kijelentése. Annyit állíthatok, hogy ez egészen különös hatással lesz majd az e perben érdekeltre: az amerikai népre.

Seton asszony nem volt vértanu a szó szoros értelmében. Tüdőbajban halt meg negyvenhat éves korában. De igazi mártír-életet élt különösen ama nap óta, amikor őt, a buzgó protestáns nőt, a katolikus Egyház gyermekei közé vették fel 1805 márc. 14-én. Eme naptól kezdve minden összeköttetése megszakadt úgy a saját, mint a férje családjával is. Látni sem akarták többé s ettől kezdve egész élte vértanuság volt.

Vértanu volt mindenekelőtt abból a szempontból, hogy hirtelen megszűnt családja részéről minden szeretet, minden támogatás. — Gyermekeitől ugyan nem szakadt el, mert mind az öt kis gyermekét magával hozta át Szent Péter bárkájába. — De teljesen meg volt fosztva rokonai, kivált két sógornője szeretetétől, akik egyike röviddel utóbb meg is halt, de halála előtt nem kívánta őt látni. Ez valóságos vértanuság volt számára!

A mellett még teljesen szegény is lett, minden jövedelem nélkül... Ő, ki azelőtt bőségben, sőt igen nagy jólétben élt, egyszerre oly körülmények közé került, hogy úgy kellett kenyeret keresnie a maga és családja számára. Az igaz, hogy jó lelkekre akadt, akik segítségére jöttek. De ezek a jólelkű egyének is, kik oly kedvesek voltak előtte, egymásután eltűntek; s ez minden évben újabb vértanuságot, újabb nélkülözést, újabb áldozatot jelentett számára.

Két gyermeke egyik a másik után meghalt. Majd másik só-

gornője is Emmitsburgban. E sorozatos halálesetek csak még jobban elszakították a világtól. Íme, itt áll előttünk, mint példaképe a megválásnak és annak a lelki vértanuságnak, amely semmivel sem kevésbbé érdemszerző, mint a véres mártíromság.

Miután ily módon cseppenként ontotta ki vérért, végre úgy fejezte be életét, mint az Úr Jézus szeretetének vértanuja. Olvasásuk csak fennmaradt leveleit — tizenhárom kötetet tesznek ki megőrzött írásai — és meglátják, hogy azok minden gondolata — úgy mondhatjuk, — az Üdvözítő iránti szeretet ténye volt.

Nos, kedves nővéreim, itt van előttük a mintakép, amelyre emlékeztettek s én köszönöm ezt önöknek. Nem tehetek mást, mint hogy buzdítsam önöket az utánzására.

A Társulat iskolájában.

Nagyontisztelendő Chaplain anyától.

A Szeretet-leánya a közös életben.

Ámbár mindenféle társadalmi körből vannak önök között nővérek, mégsem látni köztük különbséget; minden tekintetben egyformák. Ez oly nagy örömet okoz nekem, hogy ki sem tudom mondani. Áldjuk érte a jó Istent! Mindig így kell ennek lennie.
Szent Vince.

Első nővéreink egyikének, aki oly boldog volt, hogy néhány napot Dicső Anyánk közelében tölthetett, ezeket írta az egyik jó missióspap.

„Mivel oly szerencsés, hogy hónszeretett nagyontisztelendő Anyja mellett lehet, ne mulassza el, hogy minden igyekezetével el ne sajlátsa azt a jó és bőséges szellemet, melyet az Úr közölt vele. Tanulmányozza viselkedését, figyelje meg, mit és hogyan tesz. Alakuljon az ő példája szerint és tanuljon meg mindent jól, amit a jövőben majd tennie kell.“¹

E példakép követése a mi egész életünk tanulmánya is. A Szeretet minden leányának arra kell törekednie, hogy szent Alapítónőnk élő képmásává legyen éppúgy, mint ahogy minden szerető leány édesanyjának viselkedését akarja utánozni.

Első nővéreink az ő iskolájában nevelkedtek. Micsoda buzgósággal törekedett megjavítani bennük első nevelésük hiányait, mindamellett meghagyva őket boldog egyszerűségükben! „Fiatallal palánták ezek — mondotta — melyeket Isten az ő kertjébe ültetett

¹ Gauthier úr Turgis nővérek.

át, azért nagy gonddal kell őket ápolnunk és öntözgetnünk.“¹

Miután e nemes hölgy szent hivatásunk szellemére alakította őket, a jó falusi leányok — a nélkül, hogy észrevették volna, — szépen elsajátították a jó nevelésnek azt a külső formáját is, mely az erényesség befejezése és koronája. A jobb házból való úrleányok pedig levetettek minden világi és keresett modort, hogy abba a szent egyszerűségbe öltözzenek, amelyet csak Jézus Krisztus iskolájában tanulhatni meg.

Dicső Anyánk bölcs és okos munkáját folytatva, a szeminárium is erre az átalakításra s a különböző elemek összeolvastására törekszik. Akármilyen társadalmi állapotból kerültek is össze a tagok, mindegyiknél szükséges, hogy bizonyos irányban megváltozzék. Így lassankint minden személyes vonatkozás eltűnik és nem marad más belőle, mint a *Szeretet alázatos leánya*.

Inkább gondoljunk másokra, mint magunkra!

„Jól pedig az cselekszik, ki nem a maga akaratának, hanem a köznek szolgál.“ (Krisztus Köv. I. 15.)

A Szeretet jó leánya, aki inkább nővértársaira, mint saját-magára gondol, nagyban hozzájárul a társulati élet jórendjének fenntartásához. A fehérnemű kiosztása alkalmával például igen könnyen kielégíthető; egyszerűen és jó lélekkel fogadja, amit neki adnak. Vigyáz, hogy semmit el ne rontson és könnyelműen be ne szennyezzen. „Miért cserélte ki már a fehérneműt? — mondotta néha a tiszteletreméltó Stiebor nővér, kölni vizitátornő, a hálóját gondozó nővérek; — hiszen még elég jó volt. Menjen csak le a mosókonyhába és lássa, hogy szegény nővéreink mennyit fáradnak annak kimosásával.“²

A szeretetnek ugyanez a gondolata vezeti a jó irgalmasnővért abban is, hogy szombatonként a ruhaváltásnál félretegye és visszaadja mindazt, amire nincs szüksége s nem halmozza össze szekrényében. A használatlan fehérneműnek összegyűjtögetése nehézséget okozhat és a kiosztással megbízott nővért a következő héten komoly zavarba hozhatja.

Minden ily esetben így gondolkozik: Ha e tekintetben mindenki engedne a szabálytalanságnak, miféle rendtelenség származhatnék ebből!... S nagyon vigyáz, hogy el ne kövessé mindazt, ami az egyeseknél talán megengedhetőnek látszik ugyan, de

¹ Szent Lujza oktatásai.

² Följegyzések Stiebor nővérről, 1906.

az egyeseket összesítve, mégis nagy szerepet játszik a közös életben.

Mivel a jó irgalmasnővér mindenben pontosan betartja a rendet és figyel a társulat közös életére, teljesen meg is bízhatnak benne éppúgy, mint abban a kedves nővérben, akiről így beszéltek társnői: „Most Mária nővér a hetes. Nyugodtak lehetünk, hogy egy félperccel sem csenget későbben.”¹

Ha valami kellemetlen vagy nehéz munka adódik, a jó nővér sohasem vonja ki magát alóla. Ellenkezőleg, örömmel veszi ki részét. Magának választja ki belőle a legfárasztóbb részt, a legkényelmelenebb helyet s igyekszik mindent a legtökéletesebben végezni. Így tett a mi kedves Hayes nővérünk is. Ámbár a tanítónőképző igazgatója volt, „mégis mindig elsőnek indult a takarításra, mosogatásra vagy bármily közös munkára. S ugyanolyan gonddal foltozott meg egy régi lepedőt, mint amily gondot fordított valami tudományos probléma megoldására.”²

Tényleg, ezek azok az alkalmak, amikor nemcsak igazi buzgóságunkat mutathatjuk ki, hanem őszinte szeretetünket is ama Család iránt, amelyhez tartozhatni szerencsések vagyunk. Ez a gyengéd szeretetünk iránta folyton arra ösztönözzön bennünket, hogy megkönnyítsük nővértársaink terhet.

Ehhez azonban erős, kidolgozott kéz és minden munkára való készség szükséges, bármily durva vagy fárasztó legyen is az. Azért „semmi sem oly nevetséges, — mondja Buchepot nővér, — mint ha azt feleli egy nővér, akit valami durvább munkához hívnak: „Jaj, de majd bepiszkítom a kezemet és nem tudom többé tiszta munkára használni!”³

A Szeretet igazi leánya annak tekinti magát, ami valójában: az Úr szolgálójának, a szegények szolgálójának. Éppen azért egészen mindegy neki, vajjon az iskolában alkalmazza-e az isteni Mester, vagy a baromfiaknál; hogy rajzórákat tart-e, vagy pedig levest készít a menhelyi gyermekeknek. Ugyanazzal az egyszerűséggel és megválással végzi egyik munkát, mint a másikat; ugyanazzal a tevékeny és örömteljes sietséggel fog egyikhez is, másikkhoz is, nem keresve mást, mint egyetlen célját: hogy napról-napra feláldozhassa magát Isten szolgálatában.

Boldogemlékű Montesquiou nővérünk maga tanította a jelöl-

¹ Följegyzések Rzemieniecka nővérről, 1927.

² Följegyzések Hayes nővérről, 1927.

³ Buchepot nővér tanításai.

teket mindennemű munkákra, még a legközönségesebbekre is. A padlóra térdelt, hogy megmutassa nekik, hogyan vehetik ki a foltokat a parkettból: azzal a gondossággal, amelyet mindarra fordítanunk kell, amit Istenért teszünk. Gyakran mondogatta nekik: „Nem jó, ha kisasszonyos kézzel lépnek be a szemináriumba és oly modorral, mely éppúgy illik a Szeretet leányához, mint a kézelő a macskához.”¹

Emellett vigyázzunk, hogy „keresztünket mások vállaira ne rakjuk”, — mondotta ismételtén boldogemlékű Maurice Mária anya. — Ezért ki-ki maga végezze el minden dolgát szem előtt tartván, hogy a Szeretet-leánya azért jött a Társulatba, hogy szolgáljon, nem pedig, hogy kiszolgálják.

Boldogemlékű Mauche anya nem tűrhette, „hogy a legcsekélyebb szolgálatot tegyék is neki. Hogy ruháját kikéfélhessék, észrevétlenül kellett azt elvinni onnét.”²

Szentéletű Buchepot nővérünket utolsó éveiben — akkor, amikor már úgyszólván semmi ereje sen volt, — úgy találta orvososa, hogy nagy csomó tüzifát cipelt szobájába. A meglepett orvos ellenvetéseire így felelt: „De doktor úr, attól félek, hogy hozzá szokom ahhoz, hogy kiszolgáljanak. Ez pedig, ugye, nem illik a Szeretet-leányához!”³

Gyermeknevelés.

Tekintély gyakorlása a kisdedek fölött.

A mai gyermekek nem tudnak már engedelmeskedni! Ezt állapítják meg mindenfelé; ez az általános panasz. A szülők maguk is sóhajtoznak felette és nem veszik észre, hogy a legtöbbször ők maguk felelősek érte; mert hogy engedelmességet kívánhassanak, előbb érteniök kell a parancsoláshoz.

A parancsolás tényleg nehéz egy művészet. Kellő határozottság kell hozzá s ez kényes és bonyodalmas dolog! Nos, a kisdedek nevelésére beosztott nővéreknek éppúgy kell ezt a művészetet ismerniök, mint az iskolásokkal és az ifjúsággal foglalkozó nővéreknek. Lássuk tehát ma, *hogyan értethetjük meg* a három-hat éves kisdedekkel az engedelmességet, amelyet kívánunk tőlük.

¹ Följegyzések Montesquiou nővérről, 1913.

² Följegyzések Mauche anyáról.

³ Följegyzések Buchepot nővérről.

Bizonyos tekintetben tényleg igen fontos dolog, hogy megmagyarázzuk a kicsinyeknek, miért rendeltünk el valamit; például a táplálkozására, öltözködésére, alvására, tornagyakorlataira vonatkozó előírásokat szívesen betartja, ha megértette, hogy mindez az ő javára történik. A négyéves gyermek már képes arra, hogy logikai összefüggést találjon eme rendeletek és ama jó között, amelyek belőle származnak. Hogy jól érezhesse magát, szeretnie kell a tisztaságot, nem szabad húzódoznia a víztől és szappantól; meg-kell ennie a levest és főzeléket, mert csak akkor lehet majd nagy.

A gyermek azt is megérti, hogy igen jó ránézve, ha engedelmeskedik abban is, amire oktatják: ha figyel a papírhajtogatásra, ezzel engedelmeskedik; ha jól csinálja a raffia-munkát, ezzel is engedelmeskedik. Ha pedig engedelmeskedik, biztos lehet benne, hogy „nagy tudós” lesz belőle; a kedvesnővér is mondta; papa, mama is ezt állítja.

S ha az engedmességnek ilyféle indítóoka kissé önzőnek látszik előttünk, mi akadályozhat meg abban, hogy keresztény eszmékkal ne támasszuk alá, amelyeket már oly könnyű megértenünk ebben a korban! Ha engedelmeskedik, azzal nagyon tetszik és nagyon kedves lesz a kis Jézusnak. Éppúgy tesz, mint ő, mert ő sem volt soha engedetlen mamája iránt. E fiatal gyermekszívekben, amelyek természettől fogva is nagyon tudnak szeretni, annál inkább megrezdül ez a húr, minél mélyebb jámborságból és szeretetből fakad a nővér oktatása.

Mindig udvariasan beszéljünk kicsinyeinkkel. Fiatalkoruk mellett is nagyon érzékenyek ilyesmire. A legjobb eszköz arra, hogy bennünket is tiszteljenek, ha elkerüljük a heves, nem egyszer sértő szavakat s a megalázó hasonlatokat.

Biztosan és szerencsésen megőrzi a nővér tekintélyét és megkönnyíti a lármás kis sereg kormányzását, ha mindenkor ura marad önmagának, soha sem lép ki nyugalmából és mindig feddhetetlen viselkedést tanusít. Tegyük különbséget határozottság és szigorúság között. Az előbbire mindig, az utóbbira is gyakran van szükség, Vannak gyermekek, akiket jósággal meg nem nyerhetünk, csak határozottsággal és szigorral. S bár általánosságban nem ajánlhatók a gyakori büntetések, sőt ártanak is a tekintélynek, mégis nem kerülhetjük el, hogy meg ne büntessünk egy-egy gyermeket, miután már több ízben is megbocsátottuk hibáit.

„A tekintély — mondja egyik pedagógus, — bizonyos magatartás, bizonyos erő, mely tiszteletet kelt és engedmességre

készítet. Nem a kor, nem a nagy termet s a hang erőssége vagy bizonyos fenyegetések adnak tekintélyt, mert az a jellem és szellem egyformaságában, határozottságában, mérsékletében és önuralmában áll, melyet sohasem ragad el a szeszély vagy hevedesség.”

Amelyik nevelő egyesíti magában ezeket a tulajdonságokat, az a legkisebb gyermeknél is elérheti, hogy nemcsak muszájból és kellellenül, hanem bizalommal engedelmeskedik. Az előbb a katona engedelmissége a kaszárnyában; az utóbbi szívesen végzi a kapott rendeleteket, mert jóknak és hasznosaknak tudja és pedig azért, mert a nevelő nem félt attól, hogy rendeleteinek okát is megadja. A gyermek ugyanis már tapasztalásból tudja, hogy ha alárendeli magát a megszokott kormányzásnak, az csak öröme forrása lesz számára.

Ezt az örömet mi, keresztény nevelők és áhítatos lelkek teljes és természetfölötti mértékben meg tudjuk szerezni a négy-öt éves gyermeknek is. Engedelmeskedik azért, „hogy örömet szerezzen a kis Jézusnak”. Megeszi levestét vagy szépen, sorban lépked, hogy „mosolyogjon rá a kis Jézus”. Nem ugyanaz-e ez is, mint amit szent Vince mondott, amikor egészen elérzékenyülve emlegette első leányait, akik „annyi örömet szereznek a jó Istennek”?

Társulati hírek.

1. Áronffy főtisztelendő atyánk egészségi állapota.

Múlt számunkban örömmel értesítettük kedves nővéreinket arról, hogy jó főtisztelendő atyánk betegsége annyira javult, hogy elhagyhatta a kórházat s ismét elfoglalta íróasztalát, hogy rendes munkáit végezze. Azonban, sajnos, nem sokáig örülhettünk ennek a kis javulásnak. Január elején újból rosszul lett s ismét állandó orvosi felügyelet és kezelés alatt van az újpesti kórházban. Bár azóta egy kissé javult az állapota, de mindamellett még nagyon rászorul kedves nővéreink imáira. Imádkozunk tehát érte buzgón és állhatatosan!

2. Boldog Katalin első ünnepe Párisban.

Amint előre is sejtettük, Katalin nővérünk első ünnepe kedves meghosszabbítása lett november 27-e nagy napjának; fénylő gyöngyszeme annak a királyi koronának, amellyel Szeplőtelen Anyánk szüzi homlokát díszítjük novénánk szép ceremóniáival.

Tegnap — írja a Visszhang — főmagasságú kardinális urunk jött el, hogy egyházmegyéje minden szándékát Szűzanyánk oltalmába ajánlja. A fehér kornettek távozása után pedig nagy számban tódult a nép a

Nagyhatalmú Szűz lábai elé; úgyszólván egész nap tömör tiszteletörséget alkottak nála. Bizonyára így lesz ez ma is, boldog Csodalátónk ünnepén, akinek titoktartó alázatossága annyira vonzza őket; s így lesz december 8-án is. A háromszázados jubileumi év kivételével még sohasem volt oly nagyszámú összeszedett látogatója kápolnánknak, mint ebben az oktávában.

E szép napon Anyaházunkban mindenki csupa öröm és buzgóság. A déli nagy rekreációra, amikor valamennyien együtt voltunk a társulati teremben, *Clichy* szolgáló nővére, nagy meglepetésünkre, boldog Katalinunk élő ereklyéjét hozta el magával... Nem más ez, mint a 85 éves kedves Lafon nővér, ki hivatásában is már hatvankét évet töltött el. Abban a ritka szerencsében részesült, hogy a Szentséges Szűz kiváltságos gyermekével annak halála előtt néhány évet együtt tölthetett Reuilly-ben.

A kedves kis öreg erre vonatkozó emlékei még egészen élénkek és elevenek. A jelenlevő nővérek meghatottsággal hallgatják. Kövessük tehát hatvan év előtti emlékeit.

Az auvergne-i születésű Lafon kisasszony Lyonba utazott, hogy jövő hivatása érdekében tegyen valamit. A fourvière-i Notre Dame templomban nagy buzgósággal imádkozott. Jövő hivatása ügyét és titkos szándékait a Szentséges Szűznek ajánlotta. Ekkor ellenállhatatlan, benső sugallatot érzett, hogy Párizsba menjen. Ott ugyan egyetlen lelket sem ismert, a bátor leányka mindamellet habozás nélkül odautazott.

Megérkezett a francia fővárosba. Hová forduljon most?... Egy hölgy, akivel éppen találkozott, megmutatja neki nővéreink legközelebbi házát: az Enghieni-i menhelyet. Katalin nővér nyit neki ajtót. Miután bevezette és megkérdezte, mi célból jött, reggelivel szolgált neki. És mikor a fiatal leány elmondta történetét, azt ajánlotta, hogy beszéljen a főnöknővel. Ismerve a körülményeket, azt is hozzátette, hogy talán kissé hideg lesz a fogadtatása, „de ne féljen — mondotta az Úrnak szolgálója, — minden jól végződik majd.” Így is történt.

Lafon kisasszony három hónap múlva már jelölt volt e nővérházban. Aztán érkezett Katalin nővér mondása szerint *Isten órája* is. Maga Katalin nővér sürgette Dufès szolgáló-nővért, hogy vigye már el magával az Anyaházba.

A kis jelöllet a nővérek rekreációja és bizonyos gyakorlatai alatt az ápoltak felügyeletével bízták meg s azért nem volt kimondott helye a társulati szobában. „Amikor mégis ott voltam, — mondja — Katalin nővér mindig egy kis székre ültetett maga mellé.”

Egész reuilly-i tartózkodása alatt nagyon értékelte kedves Boldogunk mindig gyengéd jóságát. Egyszer — hogy megvigasztalja azért, mert sohasem látogatták meg hozzátartozói, — elvitte magával az Anyaházba s ott megmutatta neki a nagy kertet és különösen a kápolnát.

Ma elmúltak már ezek az évek. Bár a jó kis öreg boldog, hogy eljöhett és áhíthatoskodhatott a Szeptőtelen Szűz szemlélőjének ereklyéi

előtt, mégis legjobban szeretne már hozzá feljutni. Egy kis székecske bizonyára várja már őt odafent, egészen Katalin nővér mellett... De az *Isten órája* nem ütött még az örök viszontlátásra!

3. Kínában.

Szélső-Keletről érkezett néhány értesítés. Így gondolatban követhetjük kissé nagyontisztelendő Lebrun anyánkat kínai útjaiban.

„Boldog János Gábor jól intézi dolgait — írja nagyontisztelendő anyánknak. — Éppen november 7-én, ünnepének délutánján léphettünk arra a földre, amelyet ő vérevel öntözött. Éppen jókor jöttünk arra, hogy a shanghai-i központiházban összegyűlt nővérek és a környék szolgáló-nővérei a kápolnában együtt énekelhessük a *Magnificat*-ot és mindjárt utána Üdvöztörnk szentségi áldását is vegyük. A boldog újonnan érkezettek éppúgy, mint a régi missziósnővérek. A központiházat éppen úgy találtam, mint ahogyan elhagytam. Ugyanaz a kedves családi élet folyik, ugyanaz a természetfölötti atmoszféra, ugyanaz a nagylelkűség és önmegtartóztatási szellem... de sajnós, itt is, mint mindenfelé, sok az idős, a gyengélkedő, a beteg, kivált az európai nővérek között!

Nagy örömmre Tientsin-ből eljött jó nővérem is s már a hajónál várt. Együtt töltjük majd szeni Anyánk triduumát Shanghaiban, azután kedves Lepicart nővérünkkel együtt, ki szinte újraéled Kína friss levegőjében, észak felé indulunk: Tientsinbe és Pekingbe.

Lepicart nővérünk csak egy két hélig marad itt. November 27-e után visszatér Indokínába. Ami engem illet, Nagyontisztelendő Anyám, nem utazom egyedül. Megkértem jó Dassonville nővérünket, hogy kíséren el Pekingbe, Suntefuba, Cseningfuba és Paotingfuba. Mindenfelé erdős sűrűség, s a közlekedés rendezetlen.

Lám ez a decemberi kis útitervem. Kegyeskedjék, jó Anyám, a távolból „áldását” küldeni rá; az majd megoltalmaz. Úgy reménylem, hogy december 8-án már ismét visszatérhetek Pekingbe és Szeplőtelen Anyánk ünnepét nővéreink Jen-Csen-Tang-nevű nagy intézetében tölthetem. Azután meglátogatom még a Pekingben levő hat nővérházat és úgy december 21-e körül Tangshanba megyek, mely még északabbra van.

Ha úgy tetszik a jó Istennek, éppen december 25-ére térhetek vissza Tientsinbe s az isteni Gyermekek születésnapját nővéremnél ünnepelehetem. 27-én vagy 28-án ismét útrakelle Shanghai felé, miután így összes nővérházainkat meglátogattam már északon. Központiházunkban kezdem meg tehát az újévet, jó Anyám. A jó Istennek ajánlom azt fel és szüntelenül ismétlem majd a jászol kis Királyánál: azért jöttem ide, hogy a Te szent akaratodat teljesítsem, nem pedig az enyémet. Egészen az isteni Gondviselés kezébe helyezem magam és nem hallgatok missziós vágyaimra és törekvéseimre.

Kérdések — Feleletek.

1. Mindig úgy tudtam, hogy legjobb, ha miseközben járunk a szentáldozáshoz, mert így legjobban egyesülhetünk az isteni áldozattal. Itt pedig mise előtt áldozunk mindennap és pedig minden különös ok nélkül.

Ez bizony, visszaélés. Mindenesetre áldozhatnak mise előtt, ha szükséges ez a miatt, mert nagyon későn van a szentmise s a késői reggeli miatt nem jutnának jókor munkájukhoz. De még korábbi szentmise előtt is áldozhatnak, ha mindjárt utána sürgős munka várja önöket. Ismerek házakat, ahol rendszeresen így van ez, mert nem lehet máskép. De hogy minden szükség nélkül áldozzanak mise előtt, az sajnálatos dolog és ellenkezik az Egyház szellemével.

Mindamellet, ha rendes körülmények között mise előtt áldozunk s egyszer-egyszer áldozhatnánk mise közben is, megtegyük-e? — Nem mert egy-két alkalom miatt nem kell megzavarni a rendet.

2. Az elmélkedés alatt mindig álom fog el. Szolgáló-nővérem zajt csinál s minden módon kelteget, stb. Gyóntatóm pedig, ellenkezőleg, azt mondja, hogy ne gyötörjem magam emiatt, hanem pihenjek csak Jézus szent Szívén. Kinek van igaza?

Amit a gyóntató mond önnek, az lelkiismereti dolog. Lehetséges, hogy azért mondotta, hogy aludjék csak Jézus szent Szívén, mert kétségbeesettnek látta a miatt, hogy nem bír megjavulni e tekintetben. Mindenképen azonban szolgáló-nővérenek van igaza abban, hogy mindent megtesz azért, hogy megakadályozza önt abban, hogy át ne aludja az ima szentelt óráját.

Jegyzet. Aki lelkiismeretben úgy érzi, hogy többet kell aludnia, kérjen inkább néhány pihenőnapot, hogy aztán kellő éberséggel végezhesse elmélkedéseit és imáit.

Cazot Emil C. M. igazgató.

Hitbuzgalmi lap. Megjelenik havonta, júl. - aug. kivételével. A kiadásért felel: Proiszl Angela tart. fön. Felelős szerkesztő: Áronffy Ferenc tart. ig. Nyomatott az „Irgalmasnővérek Házinyomdájában” Budapest. Felelős vezető: Laiszky Jenő.

Róma világosságában.

ENCIKLIKA AZ IFJÚSÁG KERESZTÉNY NEVELÉSÉRŐL.

Római második látogatásunk a lateráni Szent János főbazilikának szól. „A város és földkerekség valamennyi templomának anyja és feje” ez. *Ecclesia Urbis et Orbis mater et caput ecclesiarum*. A római püspöknek ez a székesegyháza Nagy Konstantin császár keresztelő-kápolnája fölé épült. Azelőtt Konstantin-bazilikának, az Üdvözítő bazilikájának, arany-bazilikának nevezték.

Tekintetünket ma elsősorban nem ama tizenhat évszázadnak történelmi emlékei ragadják meg, amelyek ehhez az ósrégi épülethez fűződnek; nem is talán azok a kiváló ereklyék, melyek e templomnak kincsei s melyek között nem utolsó helyet foglal el Depaul szent Vince agyának egy része is.

Tekintetünk mindenekelőtt arra a XIII. Leo által helyreállított abszidusznak (a szentély félkörös bemélyedése) felső részét elfoglaló mozaik képre irányul, mely mellképpen Krisztust ábrázolja két angyalcsoport között. Az a kép ez, amelyen első ízben mutatta be az Egyház római hiveinek Krisztus képét. S ugyanaz a kép ez, amely a Konstantin császár által épített kezdetleges abszidusznak falát is díszítette.

Míg az Egyház az isteni Mester képét állítja szemünk elé, aki minden embert, még a bűnöst és méltatlant is végtelen szeretetébe fogadja, mégis különösen a gyermekek iránt tanúsított rendkívüli gyengédségét, melyet ki is fejezett következő szavaival: *Engedjétek hozzám jönni a kisdedeket!* (Márk. 10, 14.) Éppen így tesz földi helytartója, XI. Pius Ószentsége is, aki nemcsak a